

Δυτικῆς Μάνης (ἐπαρχίας Οἰτύλου ἐχούσης πρωτεύουσαν τὴν Ἀρσόπολιν) ὅπου καλεῖται «Κακαβούλια» οἱ κάτοικοι Κακαβουλαῖοι, ἔχουσιν ὀνόματα διάφορα πολλῶν μηνῶν, ὡς ἑξῆς:

- Σκιγιάτης=Νοέμβριος (1)
 Βρωμακλίτης=Δεκέμβριος (2)
 Κρουαρίτης=Ἰαννουάριος (3)
 Σερεωτής=Φεβρουάριος (4)
 Πουλιαντέρης=Μάρτιος (5)
 Συκολόγος=Αὐγουστος (6)
 Ὀρτυκολόγος=Σεπτέμβριος (7).

Περιπλέον προσθέτομεν ὅτι τὸν Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον ὀνομάζουσι καὶ οἱ Κακαβουλαῖοι ἐκεῖνον μὲν Θεριστήν, τοῦτον δὲ Ἀλωνάρην, ὡς ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν.

ΑΘΑΝ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.

ΠΑΝΔΩΡΑ.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΡΑΥΜΑΤΩΝ. Ὁ ἱατρὸς *Viard-grande-Maraïs*, εἰς ὃν ὀφείλεται ὁλόκληρος συγγραφή πλήρης ποικίλων γεγονότων περὶ τῶν ἐρπετῶν τῆς Γαυδέας, δίδει πέρας εἰς τὸ ἀξιόλογον αὐτοῦ πόνημα δι' ἐρευνῶν ἐπὶ τῆς Μεθόδου τῆς ἐκ-

(¹) Ἰσως διότι σκιάζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοῦ χειμῶνος ἡ γῆ κατὰ τοῦτον τὸν μῆνα ὑπὲρ τοὺς λοιπούς, ἀπὸ τοῦ σκότους ἐπαυξηνομένου διὰ τὸ μέγεθος τῶν νυκτῶν. (²) Ἰσως διότι ἀποθνήσκουσι τὰ ζῶα δι' ἑλλειψίν τροφῆς καὶ οὕτω βρωμεύουσιν ἢται ἔξουσιν αἱ αὐλαὶ καὶ αἱ μάνδραι ἐξ αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον. (³) Διὰ τὴν ἐπαύξειν τοῦ κρύους. (⁴) ὡς ἐν τούτῳ ριζομένων τῶν σπικρῶν καὶ στερεομένων, ἔπως λέγουσιν οἱ Κακαβουλαῖοι. (⁵) Διότι κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα κυρίως αἱ ὀρνίθες τὰ πουλῖα τῶν ἐκκολάπτουσι. (⁶) Διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τούτῳ ἔρμαζουσι τὰ σῦκα καὶ συνάγονται. (⁷) Διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐν Λακωνικῇ ἔρχονται τὰ ὀρτύκια (ὀρτυγες) εἰς πλῆθος ἀμύθητον, ὥστε κατατάλκονται οἱ ἀγροὶ καὶ αἱ κοιλάδες τοῦ βραχίονος τοῦ Ταυγέτου, ὅς τις καλεῖται Μαῖνη καί, φαίνεται, ὅτι τὰ πτηνὰ ταῦτα ἐρχόμενα ἀπὸ τὰ βόρεια μέρη μεταχειρίζονται ὡς σταθμὸν τοῦ μακρυνοῦ αὐτῶν ταξιδίου τὴν Μάνην, ὅπου ἀναλαμβάνοντα ἐκ τοῦ κόπου ἄρχονται πάλιν τοῦ ταξιδίου μεταβαίνοντα εἰς Λιβύην διὰ τῆς Μεσογείου. Ἀφοῦ δὲ διέλθωσιν ἐκεῖσε τὸν χειμῶνα, ἐπανερχονται, ἀλλ' οὐχὶ πλέον διὰ τῆς αὐτῆς ἰδοῦ, τοῦλάχιστον ἐν Μαῖνῃ ἄλλοτε δὲν φαίνονται εἰμὴ τὸ φθινόπωρον μόνον· εἰσὶ δὲ παχύτατα καὶ ἡδύτατα πτηνὰ. Οἱ Μανιάται συλλαμβάνοντες αὐτὰ εἰς πλῆθος ἀλατίζουσι καὶ ἐντιθέουσιν εἰς πίθους, ἐξ ὧν ἐξάγουσι πρὸς βρωσιν εἰς τὸ διαστήμα τοῦ χειμῶνος· πολλοὶ δ' αὐτῶν ἀναλθόντες τὸ πάχος συνάγουσι λίπος χρήσιμον εἰς τοὺς λόγγους. Τὸ θήρευμα τῶν ὀρτύγων ἐστὶ λίαν ἡδονικὸν καὶ διασκεδαστικόν· διότι οἱ Μανιάται ἐξέρχονται οἰκογενειακῶς εἰς θήραν κατασκευάζοντες δίκτυόν τι, ὅπου καλεῖται «Δ π ὁ χ η» (ὕποχῃ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις)· ταύτην ἐκτείνοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ εἰτα συστέλλοντες λίαν ταχέως καὶ ἐπιτηδεύως συλλαμβάνουσιν ἐν αὐτῇ διὰ μιᾶς 20 ὀρτύκια 30, 40, καὶ ὅταν ᾖναι πολλὰ, 50, 60 καὶ 100 ἀκόμη· ἐνίοτε παραθέτουσι πλησίον ἀλλήλων τὰς ἀπόχας, ὥστε ἀποκαθίσταται πλαίσιον τι πλεκτὸν καὶ μέγα ὅπου καλεῖται «τ ρ α π ε λ λ α» (τροπαλλίς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἢτοι δέσμη), δι' ἧς εἰς πολὺ τόπου διαστήμα· συναρπάζονται οἱ ὀρτυγες καὶ χαμαδὸν πετώμενοι ἀκόμη, καὶ συγχλαίονται εἰς αὐτάς, ὥστε δὲν σῴζεται οὐδεὶς, καὶ μέλιστα τὴν πρωΐαν, ὅτε τὰ πτερά διὰ τὴν ὑγρασίαν τῆς νυκτὸς, δὲν ἐπιδοθεῖναι τὴν πτῆσιν, καθὼς τὴν ἡμέραν, ὅτε διὰ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου ξηρανομένων τῶν πτερῶν εἶναι εἰς μεγάλην ἐπιτηδεύτητα χρήσεως, καὶ τότε δὲν συλλαμβάνονται διὰ τῶν ἀποχῶν, ἀλλὰ φονεύονται διὰ τῶν δ-πλων. πολλὰ ἐλίγα ὅμως, σχετικῶς πρὸς τὰ διὰ τῶν ἀποχῶν συλλαμβανόμενα.

μυζήσεως πρὸς θεραπείαν τῶν ἐξ ἰοβόλων ζώων πληγῶν.

Τὸ ν' ἀποβάλλωμεν, λέγει, τὸν ἰὸν ἐκ τῆς πληγῆς εἶναι ἡ πρώτη ἰδέα ἡ ἐπερχομένη ἡμῖν, ὅταν δηγθῶμεν ὑπὸ ἐρπετοῦ. Ἡ ἰδέα αὕτη διδάσκεται ὑπὸ πάντων τῶν ἱατρῶν πασῶν τῶν χωρῶν, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ ἀρχαιότητι.

Τῷ ὄντι, ἡ ἐκμύζησις τῶν ἐξ ἰοβόλων ζώων πληγῶν ἐδίδε πᾶσαν τὴν ἀξίαν εἰς τοὺς ὀφιογενεῖς τοῦ Ἑλλησπόντου, εἰς τοὺς Ψύλλωνας τῆς βορείου Ἀφρικῆς, τῶν ὁποίων τὸ σίαλον ἐνομιζέτο ὡς ἀντιφάρμακον τοῦ ἰοῦ, καὶ τῶν Μάρσων τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας, οἵτινες ἐπὶ μὲν τῶν χρόνων τῆς λατρείας τῶν εἰδώλων ἐλογίζοντο καταγόμενοι ἀπὸ τῆς Κίρκης, ἀπὸ δὲ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐλέγοντο συγγενεῖς τοῦ ἁγίου Παύλου.

Ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἱ ἐμπειρικοὶ ἱατροὶ (οἱ καλούμενοι *curares de colubras*) τοῦ Τυκροῦ μεταχειρίζονται τὴν αὐτὴν μέθοδον ὡς πρώτιστον θεραπευτικόν, κατὰ τῶν κινδυνωδῶν δηγμάτων τῶν ἐχιδνῶν τοῦ Μεξικοῦ. Διατείνονται δὲ, ὅτι μόνον αὐτοὶ δύνανται νὰ ἐκμυζήσωσιν ἀκινδύνως τὰ δηγματα τοῦ κροτάλου, καὶ ἀποδίδουσι τὸ ἀπρόσβλητον αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκεντρισμὸν, ὃν ἐποίησαν προηγουμένως.

Οἱ ἐν Μαρτινίκῃ θεραπευταὶ τῶν πληγῶν ἀποβάλλουσι τὸν ἰὸν τῶν ἰοβόλων ὄφρων διὰ κολοκυνθῶν, τὰς ὁποίας κενοῦντες μεταχειρίζονται εἰς πληγὰς δίκην σικυῶν.

Ἡ σικύα, εἰς ἐδυνάμεθα νὰ εἴχωμεν αὐτὴν πάντοτε πρόχειρον, ἡδύνατο τῷ ὄντι, εἰς πολλάς περιπτώσεις, ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ χεῖλη, καὶ τοι ἄληθέστατόν ἐστιν, ὅτι ἡ ἐκμύζησις δὲν παρουσιάζει ποσῶς κίνδυνον, διότι οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει ὅταν ὁ ἰὸς εἰσάγεται εἰς τὸ στόμα καὶ τὸν στόμαχον, ἀρκεῖ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἐκδορά τις ἐν τῇ μυζώδῃ μεμβράνῃ.

Εἰς, ὀνόματι Ἰάκωβος, θηρευτῆς ὄφρων, ἐστοιχημάτιζε νὰ καταπίῃ ἀβλαβῶς κοχλιάριον ἰοῦ, καὶ πάντοτε ἐκέρδινε τὸ στοίχημα. Καὶ πλείστοι ἄλλοι πειραματοποιοὶ, κατέπιον ἀκινδύνως ἰὸν ἢ εἰσ-ήγαγον αὐτὸν, ἄνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος, εἰς τὸν στόμαχον διαφόρων ζώων.

Περιστερὰ ὅμως καὶ ὀρνίθες ἀπώλοντο διὰ δηλητηρίου ἐσωτερικῶς ληφθέντος· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι κατοικίδια τινα πτηνὰ καταπίνουσι λιθάρια καὶ ἕτερα σκληρὰ σώματα ἵνα καταστρέψωσι τοὺς σπόρους, δι' ὧν συνήθως τρέφονται, καὶ ὅτι δύνανται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ περιβιβρώσκωσιν εὐκόλως τὴν μυζώδη μεμβράνην τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος, ὅσον σκληρὰ καὶ ἂν ᾖναι.

Πρὸς πλειοτέραν αὐτοῦ ἀσφάλειαν, ὁ ἐκμυζῶν δηγμα ἐχιδνῆς ὀφείλει νὰ πτύῃ ὁσάκις προσκολλᾷ τὰ χεῖλη τοῦ ἐπὶ τῆς πληγῆς. Ἡ μέθοδος λοιπὸν αὕτη, ἐφαρμοζομένη ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους, εἶναι ἡ μᾶλλον ἀσφαλῆς, εἰς γίνεται πάραυτα χρήσις αὐτῆς.